

Mokslas ir Gyvenimas **2**
1967

Mokslas ir Technikos naujienui

PRIETAISAS MATEMATINIAMS SIMBOLIAMS RAŠYTI

Anglė L. Pavej išrado prietaisą, kurį sujungus su rašomąja mašinėle, galima rašyti lygtis ir matematinius simbolius. Išradimų parodoje Briuselyje 1963 m. ta pati išradėja buvo apdovanota aukso medaliu už originalų prietaisą rašomąja mašinėle rašyti gaidas.

Prietaisas matematinius simbolius gali rašyti horizontaliai ir vertikaliai. Jis puikiai tinka perrašinėti moksliniams straipsniams, kuriuose greta normalaus teksto pasitaiko lygčių bei įvairių simbolių.

LIUCERNA PAVADUOJA DDT

Užsienyje tyrinėjamas gana keistas metodas kovoti su medvilnės kenkėjais.

Tarp medvilnės eilčių buvo pasėta liucerna. Jai išaugus, į laukus išleista trys milijonai vabzdžių-kenkėjų, nudažytų fluorescenciniais dažais. Praslinkus kelioms dienoms, vabzdžiai buvo iširti. Visiems jiems patiko liucerna. Nė vienas nebuvo rastas medvilnėje.

MAGNETOFONAS
„DAINA“

Lietuvoje šiais metais pradedamas gaminti magnetofonas „Daina“. Jo juostelės sukimosi greitis — 9,53 ir 4,76 cm/s. Aparatu galima užrašyti kalbą ir muziką iš mikrofono, radijo imtuvo bei transliacijos tinklo, o taip pat iš patefono plokštelių. Įrašymas kontroliuojamas optiniu indikatorium.

„Daina“ — portatyvinis magnetofonas. Jo dydis — 335×250×160 mm, svoris (be juostos) — 8,9 kg. Magnetofonas turi 5 lempas, 3 puslaidininkinius diodus ir 1 seleninį lygintuvą.

MODERNIZUOTA VILNA

Padengus vilnos pluoštą labai plonu nailono sluoksniu, galima patobulinti gamtinę medžiagą; ji gauna naujų savybių, kurių paprastai neturi tik sintetinės medžiagos.

Šį vilnos apdorojimo metodą sukūrė Kalifornijos mokslininkai. Jiems pavyko chemiškai padengti vilnos pluoštus labai plona nailono plėvele. Tokia vilna neturi vos 1 proc. o kartais ir mažiau, nailono. Ji plaunama nesuštraukia. Taip apdorota vilna mažiau dyli, audinio paviršius išlieka lygus. Natūraliosios vilnos savybės nepažeidžiamos.

Nauja medžiaga pavadinta vurlanu. Ji nesunkiai gaminama ir yra pigi.

REAKTYVINIS LOKOMOTYVAS

Amerikiečių geležinkelio bendrovė neseniai išbandė reaktyvinį lokomotyvą. Mašina, varoma dviejų raktyvinių variklių, pasiekė daugiau kaip 290 km/val greitį. Lokomotyvo kabinoje sumontuota daug įvairių prietaisų: nuo elektroninio greičio matuoklio iki prietaiso, be perstojo registruojančio kelio būklę.

MAŠINA „SKAITO“ INFORMACIJĄ

Baltimorėje (JAV) pradėta naudoti mašina, skaitanti informaciją, parašytą rašomąja mašinėle arba spausdinamą 650 eilučių per minutę greičiu. Mašina padeda apdoroti ataskaitas, tarnautojų uždarbius. Prietaisas IBM dirba optinio fotografavimo principu. Jis sugeba skaityti daugiau kaip 200 įvairių šrifto tipų. Per 8 val. prietaisas atlieka darbą, kuriam tekdavo sunaudoti 100 darbo dienų.

KOSMETIKA IŠ ARBATOS

Yra įvairių arbatos paruošimo būdų, tačiau originaliausias iš jų priklauso gruzinų biologui A. Grdzeldzei. Tiesa, pagal jo receptą paruoštos arbatos negalima gerti: ji skirta kosmetiniams tikslams. Tyrinėtojas iš arbatos sėklų išskyrė biologiškai aktyvią medžiagą — saponiną. Ši medžiaga gali konkuruoti su bet kuriuo šampūnu, labai patvariai nudažo plaukus ir gerai veikia odą bei plaukų svogūnelius.

Iš arbatos jau gaminamas aromatinis aliejus, puikiai konkuruojantis su glicerinu, taip pat gerai tinkantis plaukų sušukavimams.

SUNKVEŽIMIS-MILŽINAS

Amerikiečių firma anglims pervežti paruošė konstrukciją milžiniško 240 t sunkvežimio su dviem dizeliniais varikliais ir generatoriais, gaminančiais energiją ratų pavary elektrovarkliams. Automobilio plotis — 4,6 m, aukštis — 4,7 m, ilgis — 29,2 m. Tuščias automobilis sveria 17 252 kg. Didžiausias jo greitis — 64,4 km/val.

